

สุรัตน์ อัดตะ

surat_a@nationgroup.com

ผลกระทบ

พ.ร.บ.วัตถุอันตราย2551

จนปัจจุบันก็กว่า 60 ปีแล้วที่ประเทศไทยนำเข้าสารกำจัดศัตรูพืชจากต่างประเทศ คิดเป็นมูลค่าไม่ต่ำกว่า 2 หมื่นล้านบาทต่อปี แต่สารดังกล่าวมีอันตรายสูงและอาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ด้วยเหตุนี้ทำให้องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ จึงสนับสนุนให้แต่ละประเทศออกกฎหมายควบคุมการนำเข้า ส่งออก และกำกับการดูแลการใช้ให้ถูกต้องและปลอดภัย

สำหรับประเทศไทยนั้นที่ผ่านมาได้ออกกฎหมายควบคุมแล้วรวม 4 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติวัตถุมีพิษ พ.ศ. 2510 พระราชบัญญัติวัตถุมีพิษ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2516 พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ.2535 และพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2551

โดยเฉพาะการประกาศใช้ พ.ร.บ.วัตถุอันตราย พ.ศ. 2551 นั้นมีเหตุผลสำคัญพอสรุปได้ว่า พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ.2535 ใช้บังคับมานานแล้ว บทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งมีปัญหาเกี่ยวกับวัตถุอันตรายที่ทวีความรุนแรงขึ้น มีผลต่อสุขภาพอนามัย ความปลอดภัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อม สมควรให้มีการปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับองค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวัตถุอันตราย อำนาจของรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของประชาชน

ผลของการประกาศใช้ พ.ร.บ.ฉบับนี้ ทำให้สารกำจัดศัตรูพืชและสารควบคุมการเจริญเติบโตของพืชที่ขึ้นทะเบียนไว้ตาม พ.ร.บ.วัตถุอันตราย พ.ศ.2535 ภายใต้การกำกับดูแลของกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สามารถใช้ได้ตามกฎหมายอีก 3 ปี คือ ภายในวันที่ 22 สิงหาคม 2554 ซึ่งส่งผลทำให้การนำเข้าและผลิตสารกำจัดศัตรูพืชไม่สามารถทำได้อีกต่อไป เว้นแต่ผู้ที่ได้รับทะเบียนวัตถุอันตรายตาม พ.ร.บ.วัตถุอันตราย พ.ศ. 2551 แล้วเท่านั้น

แต่ในช่วงระยะเวลาดังกล่าว ผู้ประกอบธุรกิจวัตถุอันตรายทางการเกษตรได้รับความเดือดร้อน เพราะไม่สามารถขึ้นทะเบียนได้ทันตามกำหนด นอกจากนั้นแล้วยังมีปัญหาด้านการผลิตและการจำหน่ายสินค้าที่นำเข้ามาแล้ว ต้องจำหน่ายให้หมดตามกำหนดเวลาของทางราชการ อย่างไรก็ตาม ภายหลังทางราชการได้ผ่อนผันให้ผู้นำเข้าและจำหน่ายสามารถจำหน่ายสารกำจัดศัตรูพืชที่ผลิตก่อนวันที่ 23 สิงหาคม 2554 ต่อไปได้อีก 2 ปี

เหตุผลสำคัญที่ผู้ประกอบการไม่สามารถขึ้นทะเบียนวัตถุอันตรายตามกฎหมายใหม่ได้ทัน เกิดจากความล่าช้าในการออกประกาศของทางราชการ เรื่อง กำหนดรายละเอียดหลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนกำหนดอัตราความเข้มข้นในแต่ละสูตรของวัตถุอันตรายที่รับการขึ้นทะเบียน รวมใช้เวลามากกว่า 2 ปี ภายหลัง พ.ร.บ.วัตถุอันตราย พ.ศ.2551 มีผลบังคับใช้

นอกจากนี้แล้วทางราชการยังกำหนดให้ส่งข้อมูลพิษวิทยาใหม่ของวัตถุอันตรายทุกชนิดที่ต้องการขึ้นทะเบียน ประกอบด้วยสารออกฤทธิ์เข้มข้นและสารสำเร็จรูป และข้อมูลพิษวิทยาดังกล่าว ต้องได้จากการศึกษาจากห้องปฏิบัติการมาตรฐานจีแอลพี (Good Laboratory Practice) และเป็นสมาชิกของโออีซีดี (องค์กรเพื่อความร่วมมือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ) ซึ่งประเทศไทยไม่มีห้องปฏิบัติการดังกล่าว ต้องส่งไปศึกษาในต่างประเทศ

ด้วยการดำเนินการขึ้นทะเบียนในกรอบเวลาที่จำกัด ทำให้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จึงหลีกเลี่ยงในการทำการทดลองในพืชอาหาร แต่จะแนะนำการใช้ในฉลากของสินค้าแทน อาจมีปัญหาต่อเกษตรกรและการส่งออกผลิตผลทางการเกษตร หากนำไปใช้ไม่ตรงกับฉลากที่กำกับของวัตถุอันตรายที่เกษตรกรนำไปใช้

อันที่จริงการประกาศใช้ พ.ร.บ.วัตถุอันตราย พ.ศ.2551 มีเจตนาที่จะยกระดับมาตรฐานการใช้และคัดกรองสินค้าสารกำจัดศัตรูพืช เพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อผู้ใช้และผู้บริโภค แต่ผลที่ได้รับกลับไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย จึงเป็นเรื่องเร่งด่วนที่รัฐต้องรีบเข้ามาแก้ไข ก่อนที่ภาคการเกษตรไทยจะถึงคราล่มสลายครับ